

Niektoré príbehy o láske sú nezabudnuteľné...

ŠKATUĽKA SPOMIENOK

Autorka úspešných románov

Kathryn Hughesová

ŠKATUĽKA
SPOMIENOK

ŠKATUĽKA SPOMIENOK

Kathryn Hughesová

Original title: Kathryn Hughes: THE MEMORY BOX
Copyright © 2021 Kathryn Hughes
First published in 2021 by HEADLINE REVIEW,
an imprint of HEADLINE PUBLISHING GROUP
Front cover images © Susan Fox / Trevillion Images (box),
Galya Ivanova / Trevillion Images (flowers) and Shutterstock;
Back cover images © Shutterstock

Translation © Veronika Lašová, 2022
Slovak edition © Fortuna Libri, Bratislava 2022

Kathryn Hughesová si uplatňuje morálne právo
identifikovať sa ako autorka tejto knihy.

Vydalo vydavateľstvo Fortuna Libri.

www.fortunallibri.sk

Redakčná a jazyková úprava Anna Šikulová

Prvé vydanie

Táto kniha je fikcia. Mená, postavy, miesta a udalosti
sú buď výtvorom autorkinej fantázie, alebo sú použité fiktívne,
a preto akákoľvek podobnosť so skutočnými živými
alebo mŕtvymi osobami, obchodnými spoločnosťami,
udalosťami či miestami je úplne náhodná.

Všetky práva vyhradené.

Nijaká časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovať,
ukladať do informačných systémov ani rozširovať akýmkoľvek spôsobom,
či už elektronicky, mechanicky, fotografickou reprodukciou,
alebo inými prostriedkami, bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ISBN 978-80-573-0217-9

Túto knihu venujem tisíckam opatrovateliek,
ktoré podobne ako románová Candice
neúnavne pracujú v zariadeniach sociálnych služieb,
najmä v mimoriadne ťažkých časoch.

1

2019

Biele králiky. To boli prvé slová, ktoré som povedala dnes ráno. Opakujem ich odnepamäti každý prvý deň v mesiaci. Vraj to prináša šťastie. Možno si ťukáte na čelo, že som sa zbláznila, ale dnes oslavujem sté narodeniny, takže asi na tom bude kus pravdy.

Niektorí považujú moju dlhovekosť za zázrak, no ja sa domnievam, že dĺžka života nám je daná v okamihu počatia, nevďačíme za ňu nezlomnému duchu či modernej medicíne. A už vôbec nesúvisí s bielymi králikmi. Jednoducho ju máme zapísanú v génoch. Keď som mala dvanásť rokov, lekári mi oznámili, že s vysokou pravdepodobnosťou sa nedožijem dvadsiatky. Všetkých tých lekárov som prežila. Samozrejme, celý čas sa snažím podávať osudu pomocnú ruku. Starám sa o seba najlepšie, ako viem. Nič nepreháňam, ale ani si veľmi neodriekam. Sem-tam si doprajem krémeš, gumené medvedíky a podobné maškrty, lebo, ako sa hovorí, žijeme len raz. Niektorí ľudia tvrdia, že za dlhý život vďačia za užívanému poháriku whisky. „Každý večer si trošičku navlhčím pery, ako to robievajú Škóti,“ vravievajú, aj keď nijakých Škótov nepoznajú. Ja si radšej príležitostne lognem džinu. Pozor,

klasického džinu, nie tých novodobých výstrelkov, aké bežne zoženiete v obchode. Kto by si dobrovoľne kúpil džin s prichuťou rebarbory a zázvoru? Tak či onak, osud, šťastena či gény zariadili, že dnes sa dožívam storočnice. Nebojte sa, možno som stará ako Matuzalem, ale rozum mi ešte dobre slúži. Nie som nespoľahlivá rozprávačka. Môžete mi veriť.

Vo všedný deň je spoločenská miestnosť vkusne zariadená, v tlmených odtieňoch karamelovej, hnedosivej a pistácievej s mäkkými sedačkami, do ktorých sa zaboríte ako do vrúcneho objatia. Dnes večer ju však ozvlášťujú pestrofarebné papierové reťaze, aké zvyčajne robia deti na základnej škole. Nepochybne ich vytvorili členky krúžku šikovných rúk. Nad vetracou mriežkou sa vznášajú tri strieborné balóny – jednotka a dve nuly. Čierne obrusy na stoloch sú posiate trblietavými hviezdčkami, ktoré bude musieť ráno odpratať nejaký chudáčisko. Už teraz vidím, že ostanú zachytené v koberci najmenej do Vianoc.

Nad provizórnym tanečným parketom v rohu stojí štvorposchodová piškótová torta s džemom a so šľahačkou, ozdobená množstvom sviečok. Dozaista ju objednal Frank, to sa naňho podobá. Budeme ju dojedať celé týždne.

Uvažujem, či si viete predstaviť, ako vyzerá storočná žena. Ak nie ste proti, nakopnem vám fantáziu. Fajn, tak sa na to pozrime... Kedysi medovoplavé vlasy mi vybledli dostrieborna, ale na to ste zrejme prišli aj sami. Okrem toho už ani zďaleka nie sú také husté ako v mladosti, a to páperie, čo z nich zostalo, upravujem do účesu, ktorý sa podľa Candice nazýva vrstvené mikádo.

Pokožku na rukách mám priesvitnú, s pečeňovými škvrnami, popretkávanú modrými žilami. Ruky vždy prezradia

váš vek. Ruky a krk. Kĺby na prstoch mám vinou artrózy také opuchnuté, že keď napokon otrčím kopytá, budú mi musieť preseknúť prstene, a pod lakom na nechty (áno, stále si lakujem nechty) majú moje ryhované nechty nevábny žltkastý nádych. Neuchýlim sa k okrídleným prirovnaniam, aby som sa pokúsila opísať svoje oči, lebo dosiaľ sa nenašiel nikto, kto by bol schopný jednoznačne určiť, či sú modré alebo zelené. Asi sa menia podľa nálady. Isté však je, že sú trochu zakalené.

Ludia vravia, že som dostala do vienka krásnu pleť. Pripúšťam, sčasti za ňu skutočne vďačím génom, ale poviem vám tajomstvo – už takmer osemdesiat rokov si tvár natieram špeciálnym krémom. Keď som ešte žila na farme vo Walese a kravy mali suché, popraskané vemená, potierali sme ich utišujúcou masťou. Áno, čítate dobre. Môj recept na peknú pleť je masť na vemená. Nemáte za čo. Príroda mi nadelila aj zdravé zuby. Samozrejme, už nie sú biele ako voľakedy, no aspoň ich mám stále v ústach, a nie v pohári pri posteli. Zamlada som večne strkala prsty do popola a čistila si ním zuby. Okrem toho som sa nikdy nevyhýbala odvážnemu rúžu. Prečo by som nezvýraznila to najkrajšie na svojej tvári? Dnes som zvolila odtieň Ruby Woo od nejakého Maca. Dostala som ho od Candice. Dúfam, že nebol drahý, lebo nezarába veľa. Kúpila mi aj denník na päť rokov. Niekedy ma udivuje, aká je mládež optimistická.

Na oslavu som si obliekla jednoduché, bezchybne ušité čierne šaty. Poviem vám, odev takej výnimočnej kvality obyčajne nie je lacný špás, ale na moje veľké šťastie pracujú v našom sekáči dve milé staršie predavačky, ktoré nemajú o móde ani šajnu. Pýtali za ne desať libier. Predstavte si, desať libier!

Keďže nie som odkázaná na to, aby som okrádala sekáče, dala som im tridsať, slušne som sa rozlúčila a nechala som ich, aby si lámali hlavu nad tým, čo oblečú figuríne vo výklade, ktorej som šaty vyzliekla.

Obzerám sa po spoločenskej miestnosti, hľadám známe tváre. Väčšinu hostí nepoznám a nerada sa vypytujem. Pravdepodobne ich zverbovali z ulice, aby nás na oslave nebolo málo. Niektorí ľudia prídu kamkoľvek, kde sa dá zadarmo najesť. Hoci lampy svietia len tlmene, všimnem si, že v jednom ušiaku v kúte sedí Frank.

Frank je najlepší priateľ, akého tu momentálne mám. Prísťahoval sa len pred niekoľkými mesiacmi, spočiatku sa správal trochu odmerane, ale časom si ma obľúbil. Zakývam mu a on si nadvihne na pozdrav neviditeľný klobúk. Čo vám o ňom ešte poviem? Nedovolím si tvrdiť, že je najlepší človek na svete, lebo všetkých ľudí nepoznám, no nepochybne by sa umiestnil v prvej desiatke. Je to náramný fešák so starostlivo pestovanými fúzmi. Nečudovala by som sa, keby si ich upravoval pravítkom a nožičkami na nechty, aby dosiahol vizáž hodnú Errola Flynna. Má nevädzovomodré oči a hlavu mu zdobí záplava hustých vlasov, bielych a zvlnených ako točená zmrzlina. Celkom mu ich závidím. Navyše je mladý, má len niečo cez osemdesiat, čo znamená, že som preňho pristará. A aj keby som nebola, nie som jeho typ. Frank žil päťdesiatosem rokov so svojím Ernestom, posledné štyri roky boli manželia. Dokonca prijal jeho priezvisko a celé mesto ich poznalo ako pána a pána Myersovcov. Tomu hovorím pravá láska.

Z nejakého nevysvetliteľného dôvodu pustili hudbu na maximum, až sa celá budova otriasa v základoch. Príšerné dunivé

basy mi rozochvievajú vnútro, mám pocit, akoby mi niekto dupal po hrudníku, no nebudem sa sťažovať. Nič neprezradí váš vek viac, ako keď iných požiadate, aby stíšili hudbu.

Prstami nahmatám zlaté zapínanie na koženej lakovej kabelke. Takú istú má jej veličenstvo. Často premýšľam, čo si do nej asi odkladá. Možno citrónové cukríky alebo mentolky pre kone. Britská kráľovná nemusí so sebou nosiť peniaze ani kľúče od domu, a predsa má kabelku vždy zastrčenú v ohybe lakťa. Vedeli ste, že mi poslala blahoželanie? Je na ňom jej fotografia, má na sebe kanárikovožltý kostým a klobúk rovnakej farby. Vraj ju teší, že oslavujem sté narodeniny, napísala, a želá mi všetko najlepšie. Aj ona vyzerá na svoj vek veľmi dobre.

Pozor, prichádza Candice. Prstami si zapcháva uši a rozhorčene krúti hlavou.

„Ahoj, Candice.“

„S kým sa to rozprávaš, Jenny? Videla som, že si niečo mrmleš popod nos. Samovrava je prvý príznak duševnej choroby.“

„Ale čoby, iba nahlas rozmýšľam. Nerob si starosti.“

„Poprosila som ich, nech ten hurhaj trochu stíšia. Prinesiem ti ďalší drink?“

„Nuž, ak to inak nejde... Nalej mi pohár šumivého.“

„Rozmazal sa ti rúž. Počkaj, utriem to.“

Jazykom si navlhčí špinavú vreckovku, prejde mi okolo úst, akoby som bola zababrané decko. Viem, že to myslí dobre, ale rúž si viem opraviť aj sama, ďakujem pekne. Niežeby som bola nevďačná, to nie. Candice je milá a mám ju rada. Prácu v domove vníma iba ako dočasné riešenie. Sníva o tom, že si urobí

kozmetický kurz alebo dačo také, a mám dojem, že je hlavnou živiteľkou domácnosti. Žije so svojím priateľom, ktorý je podľa mňa úplne nemožný, no Candice je doňho po uši zamilovaná. Večne počúvam len „môj Beau toto“ a „môj Beau tamto“. Spočiatku som si myslela, že trochu preháňa, keď ho oslovuje francúzskou prezývkou, ukázalo sa však, že Beau je jeho pravé meno. Aspoň Candice to tvrdí. Verili by ste tomu? Je hudobník. Nie veľmi úspešný, ale predsa. Stavím sa, že sa v skutočnosti volá Keith alebo podobne.

Candice sa už vracia ku mne, v jednej ruke drží dva poháre šumivého vína, v druhej papierovú tácku s chuťovkami zo švédskych stolov.

„Páči sa, Jenny. Kanapky s údeným lososom a uhorkou, plnená fašírka a zopár tvojich obľúbených cherry paradajok.“ Na kolená mi rozprestrie obrúsok, potom sa posadí na bočnú opierku môjho kresla a odpije si z vína. „Sto rokov, hm? Aké to je – oslavovať centúriu?“

„Netuším, drahá. Nikdy som neslúžila v rímskom vojsku.“

„Čože?“

„Oslavujem *centenárium*.“

„Aha, jasné. Tak či onak, neviem si predstaviť, že by som žila tak dlho.“

Rozsvietia sa svetlá a hudba zoslabne na prijateľnú úroveň, pripomína zvukovú kulisu v supermarkete.

„Kým sa dožiješ môjho veku, už to nebude také nezvyčajné. Pochybujem, že si za to vyslúžiš pohľadnicu od hlavy monarchie, nech už to bude ktokoľvek. Koľko máš vlastne rokov?“

„Tento rok budem mať dvadsaťtri.“

„Takže si sa narodila – kedy? V deväťdesiatom šiestom?“

Nakloní sa bližšie, žartovne ma štuchne. „Správne! Fíha, stále ti to páli. Si bohovsky múdra. Aj ja by som chcela tak vynikať v matike.“

Človek by si pomyslel, že som práve vyriešila rad kvadratických rovníc, a nie iba odpočítala dvadsaťtri od dvetisícdeväťnásť. Dnešná mládež ma občas privádza do zúfalstva.

Vtom začujem, že jej vibruje mobil. Candice vstane, vyloví ho z vrecka a so zvrasteným čelom sa zahľadí na rozsvietený displej. Rýchlo vyťuká esemesku, jej palce na okamih vyzerajú iba ako šmuha čierneho laku na nechty.

„Veď som mu hovorila, že sa zdržím,“ vzdychne. „Niekedy sa mi zdá, že ho chytá skleróza.“ Ukáže mi fotografiu dospelého muža, ktorý strúha namrzenú grimasu, otrča spodnú peru ako rozmazaný sopľoš. Do čela zakrytého červenou čelenkou mu padá štica havraních vlasov, a hoci časť tváre mu zakrývajú slnečné okuliare so svetlofialovými sklami, vidím, že oči má orámované čiernou ceruzkou. Nikdy neverte mužovi, ktorý nosí v interiéri slnečné okuliare. A pokiaľ ide o namaľované oči, asi tušíte, čo si myslím.

„To je Beau?“

Candice nežne pohladí displej bruškom ukazováka a usmeje sa na obrázok. „Nie je rozkošný? Odfotil sa, aby mi ukázal, aký je smutný, že nie som doma. Vraj nemá čo jesť, chudáčik.“

„Nohy mu neslúžia?“

„Isteže slúžia. Ide len o to, že zvyčajne varím ja.“ Strčí si mobil naspäť do vrecka. „Zabalím mu niečo zo švédskych stolov.“

Napije sa šumivého vína a nenápadne mrkne na hodinky. „Teraz sa cítim zle,“ zamrmle. „Mala som mu to ráno

pripomenúť, ale keď som odchádzala, ešte spal a nechcela som ho budiť.“ Prstami si zabubnuje po stehne.

„Ak chceš, pokojne choď domov. Kvôli mne tu nemusíš zostať.“

Položí mi ruku na plece. „To neprichádza do úvahy. Dnes je tvoj veľký deň a neodídem, kým ťa neuložím do postele.“

„Nechcem ti narobiť nepríjemnosti.“

Zamračí sa. „Nepríjemnosti? Neboj sa. Beau nie je taký. Keď vie, kde som, neprekáža mu, ak si raz za čas vyjdem do spoločnosti.“

„To je od neho veľkorysý,“ poznamenám, no Candice nepostrehne sarkazmus v mojom hlase.

Odrazu ma celkom prejde chuť oslavovať. Aj papierová tácka s občerstvením, ktorú som si položila na kolená, už má toho dosť. Od vlhkosti sa zvlíni a hĺstka cherry paradajok sa rezignovane skotúľa na podlahu. „Candice, radšej si už pôjdem ľahnúť.“

„Žiadne také!“ zvolá, vyskočí na rovné nohy a z konferenčného stolíka mi nechtiac zhodí pohár so šumivým vínom. „Dofrasa,“ zašomre a zohne sa, aby zdvihla pohár. „Aspoňže sa nerozbil. Prinesiem ti nový a pripijeme si. Nemôžeš ísť spať, ešte sme nerozkrajali tortu.“

Zatlieska, aby upútala pozornosť hostí. „Ludkovia, počúvajte. Jenny sa potrebuje vyspať, aby bola zajtra čerstvá a krásna, preto nakrájame tortu a zaspievame jej Veľa šťastia, zdravia.“

Kým Candice zapaluje sviečky, niekto utrúsi ošúchaný vtíp o tom, že by sme mali pre istotu prichystať hasiaci prístroj. Sviečok nie je sto, to by bolo absurdné, ale napočítala som ich

aspoň päťdesiat a sú rovnomerne rozmiestnené na všetkých štyroch poschodiach.

Po mojom boku sa objaví Frank a ponúkne mi lakeť. „Smiem?“

Vonia nádherne ako vždy. Posuniem sa na kraj kresla a pozbieram sily, aby som sa nejako postavila. Jednou rukou zatlačím do opierky, Frank ma šikovne nadvihne, takže sa mi podarí postaviť hneď na prvý pokus. Podá mi chodúľku a nepustí ma, kým si nie je istý, že nespadnem. Torta je na opačnom konci miestnosti, obávam sa, že sviečky zhoria prv, než sa k nim došuchcem. Candice to nedomyslela. Kým sa sťažka vlečiem dopredu, hostia spievajú Veľa šťastia, zdravia v mučivo pomalom tempe. Za povzbudzujúceho potlesku sa mi podarí nabráť dosť dychu, aby som sfúkla tých pár sviečok, ktoré ešte nedohoreli. Na pleci pocítim Frankovu dlaň, vrúcne ma objíme, vtisne mi bozk na líce. „Všetko najlepšie k narodeninám, Jenny.“

Candice si priloží ruky k ústam a zakričí: „Príhovor!“

Nastane dychtivé ticho, od nervozity sa mi stiahne hrdlo. Väčšinu hostí nepoznám, sú to vlastne cudzí ľudia, ktorých nahovorili, aby prišli na narodeninovú oslavu starency, čo prežila všetkých svojich blízkych. V duchu si premietnem uplynulé roky svojho života. Pripadáam si, akoby som sa dívala na starý filmový pás s čiernobielymi okienkami, kde sa ľudia pohybujú trhane a oveľa rýchlejšie ako v skutočnosti.

Keď sa vrátim do svojej izby, sadnem si na kraj postele, Candice si kľakne na podlahu a zvlieka mi pančuchy. Všimne si, že mám opuchnuté členky a bez váhania mi ich pomasíruje. Neviem, koľko jej platia, no zaslúži si viac.

„Ako sa ti páčila oslava?“ opýta sa.

„Veľmi, moja,“ odvetím úprimne. „Už sa nepamätám, kedy naposledy niekto prichystal večierok na moju počesť.“

Vstane, pančuchy hodí do koša na bielizeň. „Pomôžem ti vyzliecť šaty?“ ponúkne sa, ani nepočká, kým odpoviem, a rozopne mi zips na chrbte. „Tak, ostatné nechám na teba. Zatiaľ ti uvarím kakao.“

Je to od nej milé. Vyriešila za mňa najväčšie nepríjemnosti – pančuchy a zips vzadu na šatách – a odišla, aby som sa sama prezliekla do nočnej košele. Aj v mojom veku je dôležité zachovať si sebaúctu a istý stupeň samostatnosti. Stále mám svoju dôstojnosť. Ten prehrešok s rozmazaným rúžom jej prepáčim.

Keď sa vráti, už sedím v posteli, v nočnej košeli sa opieram chrbtom o vankúš, na tvári sa mi leskne tenká vrstva masti na vemená. Obe ruky načiahnem za šálkou teplého kakaa. Niežeby som sa bála, že ho neudržím v jednej ruke, iba nechcem riskovať. A zjavne ani Candice – šálku naplnila iba do troch štvrtín. Zadávam sa jej do tváre, žasnem, že aj v takej pokročilej hodine vyzerá sviežo. Už to jej bezchybne upravené obočie mi vyráža dych. Často mi opakuje, že obočie je najdôležitejšou súčasťou tváre.

Podíde k môjmu toaletnému stolíku, vezme do ruky zarámovanú fotografiu. „Čo je to za krásavicu?“ opýta sa ma.

Tú fotku som vyložila na stolík dnes ráno. Chcela som si pripomenúť, ako mi lichotilo, keď sa za mnou voľakedy obzerali muži. „To som predsa ja. Nespoznávaš ma?“

Priloží mi obrázok k tvári a uznanlivo vydýchne. „Bola si kočka, Jenny. Zamlada si určite odháňala nápadníkov.“

Skromnosť mi bráni, aby som to priznala nahlas, ale nie je ďaleko od pravdy. Často premýšľam, či by sa môj život uberal iným smerom, keby som vyzerala ako zadok autobusu.

Vráti fotku na toaletný stolík a pohľadom zavadí o lesklú drevenú škatuľku. „Ani toto som ešte nevidela.“ Uvoľní západku a zdvihne veko. Medzi zvedavosťou a drzosťou je tenká hranica.

„Prines ju sem, drahá.“

Schyťí kazetu, poďíde k posteli, spustí sa na prešívajú prikrývku. „Je nádherná, Jenny.“

Teší ma, že oceňuje vysokú remeselnú kvalitu ozdobnej škatuľky, no pre mňa je vzácna najmä tým, čo ukrýva vnútri. Nie šperky, ale spomienky z celého môjho života.

Candice bez dovolenia strčí do nej ruku a vyberie drevenú sošku dievčaťa, ktoré s roztvorenou náručou objíma prázdny priestor. Keď ju začne prevracáť v prstoch, zmeraviem.

„Nechýba tej soške nejaká časť?“

Usrknem si kakaa. „Chýba.“

Viac nedodám a Candice si znova obzerá kazetu, chvíľu sa v nej prehŕňa, napokon vytiahne ružovkastý žilkovaný kamienok z ďalekej pláže, kde som nebola už veľmi dávno. Vystriem ruku a vloží mi ho do dlane. Dôverne známy oblý tvar kamienka ma upokojí, no zároveň oživí bolestivé spomienky. Sľúbila som, že si ho budem strážiť ako najväčší poklad, a sľub som dodržala. Dodnes ho mám.

Candice si prezerá staré listy, fotografie, zažltnuté novinové výstrižky. Vezme do ruky dvojstránkový článok, ktorý som odložila do kazety len pred niekoľkými mesiacmi. Papier je ešte biely, atrament zatiaľ nevybledol. Letmo zazriem palcový

titulok, a hoci som ho už videla veľa ráz, stále mnou otriasa. Je to iba jedno slovo: *Vyvraždení*.

Prižmúrenými očami preletí článok. „Prečo ho máš?“ opýta sa.

Výstrižok jej vezmem, preložím ho na polovicu a zhlboka sa nadýchnem. „Candice, chcela by som ťa požiadať o láskavosť.“

„Áno,“ prikývne veselo. „O čo ide?“

Hovorí bezstarostným tónom, akoby sa domnievala, že ju poprosím, aby zbehla do pekárne kúpiť čerstvý chlieb, no o chvíľu zistí, že ide o niečo vážnejšie. Oveľa vážnejšie.

„Potrebujem vybaviť istú záležitosť, ale sama to nezvládnem. Musí mi pomôcť niekto, komu dôverujem. Dúfam, že keď ti vyrozprávam svoj príbeh, pochopíš, aké je pre mňa dôležité, aby som sa vydala na tú cestu.“

„Na cestu? Akú cestu?“

„Mám poslednú možnosť, aby som sa raz a navždy vyrovnala s minulosťou.“ Chytím ju za ruky a stisnem jej ich, až mi obelejú hánky. „Prosím ťa, Candice, povedz, že pôjdeš so mnou.“

2

1940

Jenny Tannerová chytila chlapca za buclatú ruku. V studenej dlani jej pripadala ako mäkký bochník cesta. Povzbudivo sa naňho usmiala. „Louis, netvár sa tak smutne. Nikto si nás nevyberie.“

Cez strešné okná prenikali do kultúrneho strediska teplé slnečné lúče. Sála sa hmýrila desiatkami evakuovaných, niektorí plakali, iní sa strkali a sácali, ďalší civeli s vypleštenými očami na podlhovastý stôl plný ovocných koláčov a pohárov teplého mlieka. Nepokojná atmosféra iba zväčšila Louisove obavy.

Jenny kývla hlavou na stôl. „Nedáš si koláč?“

Chlapec skrivil pery a pokrútil hlavou. „Nie som hladný.“

„Ale si. Už tri hodiny si nejedol.“

„Je mi zle. Chcem ísť domov.“

Jenny si vzdychla. „Pamätáš, čo si sľúbil mame? Povedal si, že budeš statočný. Dal si jej čestné slovo,“ zdôraznila vážne.

Zahľadela sa mu do uplakanej tváre. Noštek mal posiaty pehami, sytočervené uši mu mierne odstávali. Pred niekoľkými hodinami sa rozlúčili s mamou, bolo to nesmierne ťažké a zdrvivúce. Jenny by sa nečudovala, keby to chudákovi